

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש
פרשת שלח

860 הגיליון השבועי לכל יהודי

כ"ז בסיוון התשס"ג
(27.6.03)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

היכנונו ליום הגדול

יום חמישי הבא, ג' בתמוז, הוא יום ההילולא התשיעי של הרבי מליובאוויטש. חסידיו ומקושריו נוהגים לקיים ביום זה את דפוס הנהגות שיצק הרבי לאחר הסתלקות חותנו, הרבי הקודם. בשבת-קודש זו משתדל כל אחד ואחד לעלות לתורה. ביום רביעי לפני השקיעה מדליקים נר-נשמה. ביום חמישי בבוקר, אחרי התפילה, כותבים 'פדיון-נפש', מניחים אותו באחד מספריו של הרבי, ולאחר מכן משגרים אותו כדי לקראתו על הציון הקדוש (מספר הפקס: 001-718-7234444). נותנים תוספת צדקה למוסדותיו של הרבי, לומדים פרקים ממאמר 'אתה תצווה', ופרקי משנה שמתחילים באותיות שמו הקדוש.

התוועדויות ואירועים

בתי-חב"ד ברחבי הארץ מקיימים התוועדויות גדולות לרגל יום גדול וקדוש זה. באירועים אלה ישתתפו רבני המקום ופרנסיו וכן אורחים שיספרו על הרבי ועל פועלו ויחזקו את הציבור לדבוק בדרכיו וללכת באורחותיו. חסידי חב"ד מגבירים את הפעילות להפצת התורה והחסידיות ולחזיקו האמונה בגאולה הקרובה לבוא.

תורת הרבי ברוסית

הוצאת 'שמיר' (שומרי מצוות יוצאי רוסיה) הוציאה לאור בימים אלה את הכרך השני של לקוטי שיחות, לספר שמות, שבו מביא שיחות של הרבי מליובאוויטש, המותאמות לקהל דובר הרוסית. כמו-כן הופיע הפילוסופיה של חב"ד, מאת ניסן מינדל, המגיש את עולמה הרעיוני של חסידות חב"ד. טל' 02-5385702.

זמני השבוע

יושלים ת"א	חיפה	בארשבע	אילת	ניוירוק
8:13	7:22	7:29	7:22	7:28
9:22	8:25	8:32	8:35	8:31

המולד: יום ראשון 2:15 אחה"צ 2 ר' חלקים

ראש-חודש: ביום השני וביום השלישי

פרקי-אבות: פרק ג

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

'הוא בחיים' ו'זרעו בחיים'

כשרואים המוני יהודים והם מלאי חיות בעבודת-ה', שופעים אהבת-ישראל, מתמסרים להפצת אור התורה והחסידיות וחדורי אמונה בגאולה הקרובה – הרי בפועל 'הוא בחיים'

אנו קוראים לזה 'מוות', משום שאכן בא הקץ למתכונת זו של חיים.

אולם אצל צדיקים, מהות החיים שונה לחלוטין. הם רואים את המציאות בעיניים אחרות – בעיניים רוחניות. הם רואים בכל דבר את מהות הרוחנית-אלוקית, וחיהם הם חיי הנשמה, חיים של אמונה, אהבת-ה' ויראת-ה'. הם מתרגשים, מתפעלים, שמחים ומצטערים מדברים אחרים לגמרי – מדברים רוחניים.

לפיכך אנו מתקשרים לצדיקים כאלה. אנו רוצים שידכירונו מי שרואה את המציאות מבעד למשקפיים רוחניים-אלוקיים. אנו רוצים לשאוב כוח וחיים ממי ש'ראשו בשמים'. ואנו גם מאמינים, שמגבלות העולם הגשמי אינן עומדות בפניו. לכן אנו מבקשים ממנו ברכה לדברים שהם מעל לטבע. לכן אנו מאמינים, שהוא יודע דברים שלא הייתה לו שום דרך לדעת אותם בדרכים הגשמיות המקובלות.

עמנו ובתוכנו

דברים אלה נכונים בכל צדיקה-אמת, אבל יש יתרון מיוחד במי ש'זרעו בחיים'. מי שאורו ותורתו חדרו לעומק נפשם של יהודים רבים, נעשו חלק מהם והדברים הללו מחיים אותם, מפעילים אותם ומשמישים מקור בלתי-נדלה של כוח ועוצמה – צדיק זה בפועל 'לא מת', אלא הוא מוסיף לחיות בתוך 'זרעו', כמאמר חז"ל: "מה זרעו בחיים – אף הוא בחיים".

העובדה שהרבי נמצא גם עכשיו, קשור אלינו ומנהיג אותנו – היא דבר מובן מאליו. אולם כאן יש יותר מזה: כשרואים המוני יהודים והם מלאי חיות בעבודת-ה', שופעים אהבת-ישראל, מתמסרים להפצת אור התורה והחסידיות וחדורי אמונה לווהטת בגאולה הקרובה לבוא – הרי בפועל 'הוא בחיים'.

על-כן ברור שהרבי לא עזבנו חלילה. הוא נמצא עמנו ובתוכנו, מוסיף להנהיג את כלל ישראל, ואין ספק כי בקרוב ממש נחזה כולנו בהתגשמות נבואתו הגדולה – "הנה זה משיח בא".

באחד האירועים שנערכו בווישינגטון לכבודו של הרבי מליובאוויטש, ניסה אחד הדוברים להמחיש את גישתו המיוחדת של הרבי, והציג זאת כך: יום אחד הודיעו המדענים כי בעוד שבועיים יימסו הקרחונים וכדור-הארץ כולו יוצף במים. התחילו בני-האדם לפנות אל המנהיגים הדתיים, לשאול מה עושים. הכול אמרו שזה קץ העולם, וכי אין מנוס מלהתכונן ליום הדין. כשבאו אל הרבי, אמר: "ובכן, נותרו לנו שבועיים ללמוד איך חיים מתחת למים".

גישה מיוחדת זו מת את ביטויה גם במנהג היהודי לכנות את יום הסתלקותו של צדיק – 'הילולא'. זו מילה ארמית שפירושה – שמחה גדולה, שמחת חתונה. לכאורה, איך אפשר להשתמש בביטוי כזה על ימי סילוקם של צדיקים, דבר שהשווה בפי חז"ל ל"שריפת בית אלוקינו"? הלא קרה דבר מעציב ומכאיב – צדיקים, שהאירו את העולם בתורתם ובעבודתם, נתעלמו מעינינו. שוב איננו רואים את זיו פניהם ואיננו שומעים את קול תורתם ותפילתם. איך אפשר לקרוא ליום כזה 'יום הילולא', יום של שמחה, ולא סתם שמחה אלא שמחת חתונה?!

חיים אחרים

אפשר לראות בזה את משמעותם האמתית של חיי צדיקים, ובמיוחד מי שסללו דרך שבה הולכים אחר-כך תלמידיהם, ממשיכי-דרכם וכלל-ישראל. אלה חיים שאינם נפסקים עם ההסתלקות הגשמית של חיי הגוף. גם לאחר מכן הם מוסיפים לחיות, להשפיע, לכוון ולהדריך – אלא שבלבושים אחרים.

חיהם של רוב בני-האדם הם חיים גשמיים. אמנם כולנו מאמינים בקיומה של נשמה אלוקית בתוכנו, ואנו גם יודעים שהיא עיקר מהותנו, אבל זו ידיעה מופשטת בלבד. אנו רואים את המציאות הגשמית בלבד, קולטים רק אותה בחושינו וממנה אנו מתרגשים, שמחים או מצטערים. כאשר החיים הגשמיים מסתיימים,

אין לנתק את המעשה מהכוונה

הוא ללא דופי, לא היו יהושע וכלב צריכים להיכנס לבחינת הכוונות והמניעים הנסתרים. הלא "המעשה הוא העיקר", ולא צריך לבדוק בציציות את כוונת הלב ומחשבת המוח.

חשיבות הכוונה

מלמדת התורה, שכוונה נסתרת להוציא דיבה על הארץ הופכת את הדבר הטוב ביותר – קיום ציוויו של משה רבנו – לעניין של עבירה ולשון הרע. יהודי נדרש לבחון גם את הכוונות שמאחורי המעשה, ואם הכוונה שלילית – להימנע מלתת יד לזה.

ואם כך בצד השלילי, הלא אמרו חז"ל "מרובה מידה טובה ממידת פורענות". יכולים אנו ללמוד אפוא עד כמה חשובה הכוונה הטובה והמחשבה הרצויה בקיום המצוות. לכן "מצווה בלא כוונה – כגוף בלא נשמה". כשם שהנשמה אינה פרט שולי בחיי האדם, אלא היא משנה את מציאות הגוף מהיפך החיים לחיים – כך גם הכוונה הטובה במצוות נותנת חיים למצוות התורה.

(לקוטי שיחות כרך לח, עמ' 48)

מלעשותו. אפילו אם המעשה עצמו הוא ללא דופי, אלא שהכוונה שמאחוריו שלילית – נעשה המעשה כולו פסול.

כשהתורה מספרת על שובם של המרגלים, לא מצאנו שהמרגלים הראו את הפירות ואמרו "כשם שפריה משונה, כך עמה משונה". להפך, הם הציגו עצמם כממלאים בשלמות את ציוויו של משה רבנו: "ויספרו לו ויאמרו, באנו אל הארץ אשר שלחחנו, וגם זבת חלב ודבש היא, וזה פריה".

מזימת המרגלים

אלא שמאחורי הדברים עמדה כוונה נסתרת רעה. הם רצו לבסס את אמינותם בעיני בני ישראל, ולכן הציגו את פרי הארץ ודיברו "קצת אמת". מזימתם הייתה, שכאשר בני ישראל יאמינו לתחילת דבריהם, יקבלו גם את המשך הדברים "אפס כי עז העם וגו'". כמורכב קיוו שבני ישראל ייבהלו מהפירות הענקיים ויאמרו "כשם שפריה משונה, כך עמה משונה".

יכולים היינו לחשוב, שכאשר המעשה עצמו

כשנשלחו המרגלים לתור את הארץ, מספרת התורה כי הגיעו "עד נחל אשכול, ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד, וישאוהו במוט בשניים ומן הרימונים ומן התאנים". את סדר נשיאת הפירות מפרט רש"י: "שמונה נטלו אשכול, אחד נטל תאנה, ואחד – רימון". אולם "יהושע וכלב לא נטלו כלום, לפי שכל עצמם – להוציא דיבה נתכוונו: כשם שפריה משונה, כך עמה משונה".

הימנעות זו של יהושע וכלב מנשיאת הפירות מעוררת תמיהה: הלא משה רבנו ציווה במפורש "והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ", ואיך נמנעו מלקיים זאת? אמנם חבריהם נתכוונו לעשות זאת כדי להוציא דיבה, אך יהושע וכלב יכלו לקחת מפרי הארץ כדי לקיים את ציווי משה, ומתוך מטרה טובה – להראות את שבחה של הארץ!

ההיזהר מכוונה נסתרת

מכאן אנו למדים שגם דבר טוב, כאשר טמונה בו כוונה נסתרת להסיר על-ידו יהודים מהליכה בדרכי ה' – יש להימנע

מן המעייין

נושא השבוע: ציצית

אמרת השבוע

כבוד הזולת

אהבת-ישראל של הרבי מליובאוויטש היא שם-דבר. ממנה נבעה גם רגישותו הגדולה שלא לגרום אפילו צל של תחושת פגיעה או עלבון לאדם מישראל.

הנה דוגמה קטנה: פעם אחת, בליל שבת, הלך הרבי לביתו אחרי התפילה. על המדרכה שיחקו שתי נערות, וכשראו את הרבי, עמדו בשני צידי המדרכה, כך שהרבי היה אמור לעבור ביניהן (והרי ידועה זוהירות שלא לעבור בין שתי נשים, ולהפך). כשהרבי הגיע אליהן, פנה אל אחת הנערות ואמר לה בשקט: "שבת שלום. גשי לחברתך ואמרי לה 'שבת שלום' בשמי". הנערה מיהרה לחצות את המדרכה לעבר חברתה, והרבי המשיך בדרכו...

יינתק". ואומר (תהילים לד, ט) "חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם".

(מנחות מג, ב)

מצילה מהחטא

למצוות ציצית סגולה מיוחדת שאין בכל המצוות, שכל המצוות אין מצילות מיצר הרע, ואילו מצוות ציצית מצילה מן החטא, כמסופר במסכת מנחות (מד, א).

(מקור חיים)

הציצית עיקר

מברכים "להתעטף בציצית" ולא "להתעטף בטלית", אף-על-פי שבטלית מתעטפים; משום שהציצית תלויה למטה, כלפי הארץ, בשפלות, ולכן היא עיקר.

(רבי יחזקאל מקוזמיר)

מצווה בכל דבר

זרע הקב"ה את התורה ואת המצוות לישראל, כדי להנחילם חיי העולם הבא, ולא הניח דבר בעולם שלא נתן בו מצווה לישראל... נתכסה בטלית – "ועשו להם ציצית".

(מדרש רבה)

טירת הגוף והנפש

על הפסוק "בכל יום יהיו בגדיך לבנים" (קוהלת ט, ח) אומרים חז"ל (שבת קנ"ג, א): "אלו ציצית". שמלבנים את האדם להיות תמיד בטירת הגוף והנפש, ולא לתור אחרי ליבו ואחרי עיניו.

(נימוקי יוסף)

עבודה מאהבה

מן ההבדלים בין חוטי ה'תכלת' לחוטי ה'לבן' שבציצית, שחוטי התכלת רומזים לעבודת ה' מיראה – סור מרע, ואילו חוטי הלבן רומזים לעבודת ה' מאהבה – ועשה טוב. בזמן הזה אין תכלת וכל שמונת החוטים לבנים, ומכאן הוראה שעיקר העבודה בזמן הזה היא בקו האהבה.

(לקוטי שיחות)

מובטח לו שלא יחטא

רבי אליעזר בן-יעקב אומר: כל מי שיש לו תפילין בראשו ובזרועו, ומזוזה בפתחו, וציצית בבגדו – מובטח לו שלא יחטא, שנאמר (קוהלת ד, ט) "והחוט המשולש לא במהרה

שליחות במיורקה

הדבר היה בשבת שלפני חנוכה תשל"ד, בעיצומה של התוועדות בבית-מדרשו של הרבי מליובאוויטש בניו-יורק. פתאום, בין שיחת-קודש אחת לרעותה, פנה הרבי לעבר הנוכחים וקרא – "גליק! הרב גליק!". נראה היה כי הרבי מחפש את הרב גליק.

הרב אברהם-יצחק גליק ז"ל שימש עשרות שנים 'שגריר נודד' של הרבי באירופה. הוא פעל במערב היבשת וגם במזרחה (שנים רבות לפני נפילת מסך-הברזל) בשליחויות רבות שהטיל עליו הרבי – פעמים בגלוי ופעמים בסתר ובחשאי. פה הקים בית-ספר יהודי, שם פתח מסעדה כשרה, לקהילה זו הביא מצות לפסח ובעיר פלוגית בנה מקוה-טהרה. הוא יצא ובה אצל ראשי מדינות ובעלי כוח והשפעה, ופעל רבות לטובת היהודים והיהדות.

אולם העובדה שהרבי מחפש את הרב גליק בתוך קהל הנוכחים הייתה תמוהה, שכן הוא לא שהה באותה שבת בארצות-הברית. והיה הדבר לחידה.

בספר 'ורבים השיב מעון' מספר המחבר, הרב אהרן-דב הלפרין, שנכח בעצמו באותה התוועדות, כי החידה נפתרה לו כעבור חמש-עשרה שנים, כאשר נזדמן ללונדון וביקר בביתו של הרב גליק. מפיו שמע את סיפורו המופלא של אותו חנוכה (תשל"ד):

בחנוכה באותה שנה הייתי עם רעייתי בברצלונה. תכניתנו הייתה להמשיך למדריד ומשם לליסבון שבפורטוגל. אלא שאז נתקבלה לפתע שיחת טלפון ממזכירות הרבי ובה הוראה לטוס לאי מיורקה, מרחק חצי שעת טיסה מברצלונה. מעולם לא ביקרתי שם. ההוראה לא הגדירה כתובת ומטרה; "טוס למיורקה", היה לשונה.

עדיין לא חשבתי שהעניין בהול ושבגללו עלינו לשבש את מסלול טיסותינו. התכווננו אפוא להגיע למיורקה לאחר שנשלים את משימתנו בליסבון.

כשהגענו לנמל-התעופה בברצלונה התברר שכל הטיסות למדריד בוטלו במפתיע. "זו בוודאי אצבע אלוקים", אמרה רעייתי, "אם קיבלנו הוראה לטוס למיורקה, עלינו להקפיד את תכניתנו ולצאת לשם מיד". עלינו אפוא לטיסה הראשונה למיורקה. הטיסה הייתה אינמה. כיסי-אוויר עזים טלטלו את המטוס בעוצמה

קשר עם הנשמה הכללית

הקשר שבין חסיד לרבי הוא בבסיסו קשר רוחני, שמעבר למגבלות הגשמיות. הרבי חש את החסיד גם כשהוא נמצא במרחק אלפי קילומטרים, וגם החסיד יכול לחוש קשר וקרבה גדולים ביותר אל הרבי, אפילו כשהתנאים הגשמיים מונעים את הקשר הגשמי הישיר. ביטוי לכך אפשר לראות ברבנות החסידים והמוני בית-ישראל הפוקדים בשנים האחרונות את בית-מדרשו של הרבי ואת הציון הקדוש.

כמה חודשים אחרי הסתלקות כ"ק אדמו"ר הרי"צ, השיב חתנו וממלא מקומו, הלוא הוא הרבי מליובאוויטש, לחסיד שהתאונן שעכשיו כבר אי-אפשר לשאול את הרי"צ (איגרות-קודש כרך ג, עמ' רסו): "אם יעמוד חזק בהתקשרותו אליו, מבלי ישים לב לפיתוי היצר, וישלח השאלה על ציון כ"ק מורי-וחמי אדמו"ר – ימצא הרבי דרך כיצד להשיבו".

למה באים לרבי לבקש ברכה

באחת מאיגרותיו (שם עמ' תנח) משיב הרבי על סדרת שאלות בעניין ההשתטחות על הציון. בראש ובראשונה הוא מגיב על טענת הכותב "שאינו לו הבנה בזה". משיב הרבי: "גם כשאוכל ושותה וישן, בטח אינו מתבונן מקודם איך זה פועל על הגוף והנשמה שלו, ועושה כל זה גם אם אינו מבין באיזה אופן נעשית הפעולה. וגם בעניין זה כן הוא".

לאחר מכן משיב הרבי על הטענה "שנראה כמדברים למתים חסו-שולם ומכוונים מחשבה לזולת חסו-שולם". הרבי מברא: "בוודאי מבין בעצמו שאין הדבר כן, כיוון שמוסכם שכלב בן-יפונה וכמה תנאים ואמוראים וצדיקים בכל הדורות עשו כן".

"ובקצרה לבאר קושייתו – הנה גם כשהיו באים להרבי לבקש ברכה, לא היו באים אליו מפני מעלת הגוף שלו, אלא מפני מעלת נשמתו. כל עניין המיתה אינו שייך כי-אם בגוף, כי הנשמה היא נצחית, ובפרט נשמת צדיק שאינה שייכת כלל וכלל לגיהנום, כך הקלע וכו', הרי עניין המיתה בה היינו הסתלקות, פירושה עלייה למדרגה נעלית יותר ואינו קרוי חסו-שולם מת. וכמו שכתוב בזוהר (ח"ג דף עא).

"ומה שכותב שמכוון מחשבתו לזולתו, הנה, בקצרה, אין הדבר כן, כי א) הבקשה היא שהצדיק ברוב צדיקתו ימליץ טוב על המבקש לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה. ב) כוונה שנייה בזה, אשר כל חסיד ומקושר הנה נשמתו היא פרט מנשמת הצדיק, שהיא כלל גדול, ונמשלה לראש ביחס לנשמות הפרטיות שלה, כמבואר בתניא פרק ב. וכמו שכל איבר ואיבר, אף שהוא מקבל חיותו מהנשמה, הנה תחילה הנשמה מתלבשת בראש ובמוח, ומהראש והמוח מתחלקת אחר-כך החיות לכל איבר ואיבר לפי עניינו, כך הוא גם-כן בחסיד ורבי, אשר הראש, כיוון שהוא בראי וחזק, יש בו כל החיות השונות של כל איבר ואיבר, וכדי שיהיה גם-כן האיבר בראי, צריך שתהיה ההתקשרות שלו עם הראש שלמה.

"וזהו בכללות עניין ההתקשרות של חסיד לרבי, אשר על-ידי זה מקבל החסיד כל המצטרך לו, הן בגשמיות והן ברוחניות".

מעלת "אוהל צדיק הדור"

באחת מאיגרותיו (איגרות-קודש כרך ז, עמ' שמב) הורה הרבי לשליח בעיר אחת: "איני יודע אופי אותם שהשפיע עליהם בעירי, אבל בכלל היה צריך לבאר להם העניין של אוהל צדיק הדור... אשר לכן גם עליהם לייפות את כוחו ולתת לו פתקאות וכיוצא בזה, כיוון שאין ביכולתם לבקר בעצמם על ציון הקדוש".

בשיחותיו הסביר הרבי כיצד יש להשתטח על הציון: "עניין ההשתטחות הוא ההליכה על קברו, מתוך ידיעה שכאן הוא נמצא. ומציינים את צורת דמות פניו. ועל-ידי זה ניתוסף כוח ועוז בהתקשרות, ובקיום שליחותו ללא שינויים וחשבונות כלל" (תורת מנחם תש"י, עמ' 108).

תיירים יהודים. בתוך כך הודיעו ברדיו כי טרוריסטים התנקשו בחייו של ראש ממשלת ספרד. הוא נרצח במדריד בהתפוצצות מטען נפץ. עקב כך הוטל עוצר על העיר ונחסמו כל דרכי הגישה אליה. ולעומת זאת, המלון במיורקה, שאליה הגענו כביכול

שטרם הוויית. "אנחנו נוסעים בשליחותו של הרבי ואין מה לדאוג", אמרה רעייתי בשלווה ראויה להערכה. המטוס נחת בשלום במיורקה והתחלנו להתעניין היכן יש יהודים באי. בירור קצר העלה כי במלון 'הוטל דה-מאר' מתארחת קבוצה גדולה של

ב'מקרה', היה מלא יהודים...

בקושי הספקנו להתארגן והנה עוד שיחה ממזכירות הרבי. המזכיר מודיע לנו כי לקראת חנוכה פרסם הרבי שני 'מכתבים כלליים' – האחד "אל בני ובנות ישראל" והשני פונה אל ילדים שמתחת לגיל מצוות. הרבי הורה להתקשר אלי במיורקה ולדאוג שאתרגם את שני המכתבים לספרדית ואפי"ן אותם בקרב היהודים באי.

המזכיר הכתיב לי את המכתבים, מילה במילה. השגתי מתרגם מקומי, לתרגם את המכתבים מאנגלית לספרדית. בבוקר מיהרתי לשכפל את התרגומים ובשבת חנוכה קיבלו את המכתבים כל התיירים היהודים שפגשנו (מי באנגלית ומי בספרדית).

סיפור זה של הוראת-הפתע שקיבלתי בברצלונה (לטוס למיורקה) וכמו-כן דרך הכתבת המכתבים בטלפון – תרמו לעניין הרב של היהודים בנו ובפעילותו. הצלחנו לאתר גם יהודים מבני המקום ויצרנו איתם קשר (והוא נמשך גם בשנים הבאות).

ביזרוני נחרת יהודי ושמו בני, עשיר גדול שגר בבית מפואר באי. התקשרנו אליו וביקשנו פגישה. הוא התנצל על שאינו יכול לקבלנו בביתו (מסיבה כלשהי), אך הוא מוכן לבוא אלינו למלון. כשבא, שוחחתי עמו ולאחר מכן הפעלתי קלטת שבה נשמע הרבי שר "צמאה לך נפשי". כששמע את קול שירתו של הרבי, החל לבכות כתינוק. הוא הסביר שזה מזכיר לו את שנות ילדותו.

כשנרגע אמר שהוא חש צורך חזק לעשות מיד משהו למען היהדות. לאחר מחשבה והעלאת רעיונות הוחלט להציב על גג ביתו, ששכן במקום גבוה והשקיף על פני כל העיר, חנוכייה גדולה. ואכן, הצלחנו להציב על גג ביתו חנוכייה מאולתרת, אך גדולה ובוטלת דייה.

החנוכייה עוררה התעניינות רבה אצל כל רואיה ובמיוחד בקרב היהודים. כשעזבנו את העיר כבר קיבל עלינו בני כמה פעולות של קיום מצוות.

כשהתקנתי את החנוכייה נזכרתי באמרה שאמר לי הרבי באחד הימים. באותו זמן עסקתי לפרנסתי בייצור מנורות. הרבי אמר לי: "נשמה יהודית היא כמו מנורה. כשם שמנורה יכולה להיות כבוייה זמן רב, כל עוד לא העלו בה אור, כך גם נשמות יהודיות רבות מצפות שיציתו בהן את הניצוץ".

ואשר להזכרת שמי בפי הרבי בהתוועדות – אחרי כל מה שסיפרתי, ברור כי הרבי ידע בדיוק היכן אני ומה מעשי. ובכל-זאת הזכירני הרבי בהתוועדות, קבל עם ועדה, כדי לעורר עליי זכות ולתת לי כוחות להצליח במשימתי-האידי נשמות יהודיות.

למצוא את המתג הנכון

שהתקדמות זו היא בתחום האפשר – תפיק מהמטפל השקעה מקסימלית. הוא הדבר לגבי המטופלים עצמם. הכרחי שיידעו ויחשו כי הם אינם 'מקרים', בוודאי לא חסרי מזל ותקווה, אלא בעייתם זמנית, ובידם להאיץ את השיפור במצבם. הרבי מבטא כאן אהבה אנושית בלתי-רגילה.

הרבי שולל את הגישה הקומוניסטית ומנמק זאת בכך ש"טבע האדם הוא אשר רגש אמיתי של אושר בא לו כשיכול להיטיב עם זולתו, דבר המתאפשר רק במצב של אי-שיוויון מוחלט בין האנשים". הרבי מוסיף ומסביר כי על-פי תורת החסידות "כאשר האדם הולך בדרך הרצויה, הוא זוכה להיות לא רק 'מקבל', אלא גם 'משפיע'. זאת אומרת שאם עני בתחום אחד, זוכה הוא לעשירות בתחום אחר. בדרך זו אין אדם שהוא עשיר לגמרי או עני לגמרי, אלא קיימת מערכת גומלין בין הבריות".

תפקידו של רבי

אולי המפתח להבנת תופעה מופלאה זו מצוי בדברים שאמר הרבי לקבוצת אנשי מדע. הללו שאלו, בין השאר, מה תפקידו של רבי. "החשמל מאיר ומחמם ומביא תועלת עצומה", השיב הרבי, "אך לשם כך יש להסיט את המתג הנכון. בכל יהודי טמונים כוחות רוחניים, אלא שיש לגלות את המתג הנכון המפעיל אותם ומעורר את כוחותיהם".

הרבי. מוסטת-כנסיים חובקת עולם ומלאו

אפשרי. מכאן אנו למדים שני דברים: האחד, שאי-אפשר לסמוך לחלוטין על השכל האנושי, שכן מה שנחשב בלתי-אפשרי עד היום, יכול בהחלט להיות אפשרי מחר. והשני, שעל האדם לשאוף להתקדם כל הזמן".

טבע האדם

לאיש-מקצוע בכיר, המטפל בלוקים בפיגור שכלי, כותב הרבי: "נקודת המוצא של המורה או המטפל בילד המפגר חייבת להיות שרמת הפיגור הנוכחית זמנית בלבד, ועם הזמן תפתח ותלך... עצם הביטחון

כל המעיין באוצר תורתו וכתביו של הרבי מליובאוויטש עומד נפעם מ'מוטת הכנפיים' התורנית שלו ומהיקף שדה ראייתו. יש יהודים הלכה, אך אינם מצויים בתורת הדרש ובעולם הסוד. יש הבקאים בש"ס, אך לא בענייני אמונה ומדע. יש שנהירים להם עניינים שבין אדם למקום, אך אינם מוכשרים להשיא עצה בסוגיות שבין אדם לחברו ובין אדם לנפשו. אצל הרבי עולם ומלואו כמו על כף היד. ש"ס ורמב"ם ורש"י על התורה, ספרי קבלה וחסידות ודיני שבת וטכנולוגיה, השקפה יהודית ופסיכולוגיה ורפואה וצבא, הכוונה בעבודת ה' והלכתא למשיחא – הכול בכל מכול.

עם הגאון הרוגוצ'ובי הוא מתכתב בסוגיות הש"ס הסבוכות, ולילדה קטנה הוא מייעץ איך להתייחס להצקות שכנותיה הגויות. עם הפוסק רבי משה פיינשטיין הוא דן בשיטות רש"י ורבונו תם בעניין תפילין ועם בן-גוריון – בשאלת הזהות היהודית. בפגישות עם אדמו"רים הוא ממריץ אותם להוציא-לאור את כתבי החסידות של אבותיהם, ובו בזמן משגר שליחים אל אמן השחמט היהודי בובי פישר, בניסיון להחזירו למורשת אבותיו.

חיזוק האמונה

כשדרכו רגלי האדם על הירח, גרם המאורע בלבול ליהודים מאמינים. האין בכך פלישה לתחומו של הבורא? הרבי סבר בדיוק להפך. הדבר מרחיב את יכולתו של האדם לקיים את "שאו מרום עיניכם", ועל-ידי כך להגיע להמשך הפסוק – "וראו מי ברא אלה".

הרבי אף ניצל את ההישג הכביר לחיזוק האמונה בה. "המעשה הזה", אמר, "נחשב עד לא-מכבר בלתי-

פִּינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

השמעת קול בשבת

שאלה: האם מותר להרגיע תינוק בשבת בצעצוע המשמיע קולות?

תשובה: חז"ל גזרו שלא להשמיע קול-שיר בכלי בשבת, "שמא יתקן כלי-שיר". ובשביל חולה, כדי שישן, מותר. אבל קול שאינו בנעימה ובנחת, כגון להקיש על הדלת או לעורר ישנים, מותר (וכן מנהג העולם. ויש אוסרים להשמיע קול בכלי המיוחד לכך אף אם אינו קול נעים, וכן דעת בעל התניא והגר"א).

אבל מותר ללבוש בגד שיש בו פעמונים, ואף תלולת בשבת על ספר-התורה כתר ובו פעמונים, כי אין הכוונה להשמיע קול, וגם אם הייתה כוונה כזאת אין איסור, מכיוון שצורך מצווה הוא, שישמעו הציבור ויקומו לכבוד ספר-התורה, וגם אינו קול-שיר, אלא הוא מיוחד לכך בלבד (ויש אוסרים). ובבית-הכנסת של הרבי מליובאוויטש השתמשו בכתבי ספר-התורה נטול ענבלים).

כלל איסור זה גם לטפוח ביד או בכף על השולחן או על

כוס, או ברגל על הרצפה, על-פי קצב הניגון. אבל מותר לעשות כן כדי להשתיק את הציבור. מחיאת כפיים בשעת נאום מותרת כמעט לכל הדעות.

צעצוע המשמיע קול נעים אסור למבוגר להשתמש בו, והוא מוקצה. ויש מתירים (לדעת המשנה ברורה) להרגיע בו את התינוק כשבוכה ומצטער הרבה (אבל רק בשימוש 'כלאחר-יד'). ויש דנים להתיר בצעצוע המיוחד לתינוק גם בשימוש רגיל.

פעמון, רעשן וצפצפה המיועדים להשמעת קול, דינם ככלי-נגינה ואסור לתיתם לילדים, ואף אסור לטלטלם בשבת. צעצועים אחרים, שעיקרם למשחק, אך בשעת המשחק הם משמיעים קול, כמו סביבונים (שאינם חשמליים, כמובן), אינם מוקצים, ומותר לתיתם למשחק לילדים שלמטה מגיל חינוך.

מקורות: עירובין קד, א.ב. ירושלמי ביצה פ"ה ה"ב. רמב"ם הל' שבת פ"ג ה"ד. טוש"ע או"ח סי' שלח ס"א וסי' שלט סי' נ"ו, שו"ע אדמו"ר הזקן, משנ"ב, ילקוט יוסף ופסקי תשובות שם. ש"ש כהלכתא פ"טז הערות י"א. שו"ת באר משה ח"ה סי' כ"ח וחי' סי"כ.

חדש

תזמורת שלהבת

מגישה:

האוסף - 5 שעות של מיטב המוזיקה החסידית מכל הזמנים

הקליטה והביצוע: מלחמה ומוזיקה

חובה בכל בית יהודי

ביצועים מיוחדים... ומרגשים

ובהם: יהי החודש, תהא השעה הזאת, הנשמה לך, מכניסי רחמים, וחד יחד, פיה פתחה, טוב להודות, י"ה-מה-מי", והתענג על ה', מלכותו נצח, שירו למלך, מה אשכח לך, אורך ימים, מאמינים, ושיר אערך לך, פתחו שערים, תפילה לעני, הודו לה', זכרני נא, אליך אלוקים ועוד רבים וטובים...

5 תקליטורים מוסדרת "הנשמה לך" באריזה מהודרת

מבצע!

נית להשיג אך ורק בטלפון: 03-9606120

מוזיקה חסידית מלחמה ומוזיקה
03-9606120

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, כשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המבחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): **03-9606120** "יודאיקה",

